

PRAKSISOVERSIGT · MILJØRET

Praksisoversigt over godkendelse og tilladelse af husdyrbrug (husdyrbrugloven)

Stipladsmodellen, ammoniakbeskyttelsesniveauer og klagepraksis efter 2017-reformen

Version 2 Opdateret 16. jul. 2026 33 afgørelser · 2017-2026

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Miljøreguleringen af husdyrbrug hviler siden stipladsreformen i 2017 på husdyrbruglovens §§ 16 a og 16 b, hvor produktionsarealet i m² – ikke dyreenheder – er den bærende produktionsramme, og hvor godkendelsespligten udløses af en ammoniakemission over 3.500 kg NH₄N pr. år eller af IE-direktivets stipladstærskler. Praksis er helt domineret af Miljø- og Fødevareklagenævnet, hvis afgørelser viser et markant mønster: nævnet begrænser typisk sin prøvelse til ét retligt spørgsmål og ophæver og hjemviser, når beregningsgrundlaget for ammoniakdeposition er forkert, når BAT-kravet ikke er underkastet en konkret og individuel vurdering, eller når offentlighedsproceduren er tilsidesat. Omvendt stiller nævnet et skærpet begrundelseskrav til kommuner, der meddeler afslag, selv om de udmeldte beskyttelsesniveauer er overholdt.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Produktionsareal i m² – ikke dyreenheder eller antal dyr – er siden 1. august 2017 den bærende produktionsramme; kun areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og afsætte gødning, tæller med.
- 02** Godkendelsespligt efter § 16 a udløses enten af en ammoniakemission over 3.500 kg NH₄N pr. år (stk. 1) eller af IE-tærsklerne på 750 stipladser til søer, 2.000 til fedesvin over 30 kg eller 40.000 til fjerkræ (stk. 2); alt derunder kræver tilladelse efter § 16 b.
- 03** Et husdyrbrug foreligger først, når husdyranlæggene tilsammen har et produktionsareal på mere end 100 m²; derunder behandles sagen efter planloven, ikke husdyrbrugloven.
- 04** Overskrides den øvre tålegrænse i det konkret fastsatte tålegrænseinterval for kategori 3-natur, medfører det efter nævnets praksis som udgangspunkt en tilstandsændring og dermed væsentlig virkning på miljøet.
- 05** Ammoniakbeskyttelsesniveauet for kategori 3-natur skal forstås og administreres i lyset af naturbeskyttelseslovens § 3 og § 65, stk. 3 – bekendtgørelsen giver ikke adgang til at godkende projekter, der forudsætter § 3-dispensation.

- 06 Kommunen skal identificere naturtypen præcist, før tålegrænsen fastsættes; en generisk betegnelse som 'mose' er utilstrækkelig, når højmose og rigkær har vidt forskellige tålegrænser.
- 07 Beregningsparametrene ruhed, afkasthøjde, baggrundsbelastning, nudrift og 8-års-drift er selvstændige ugyldighedsgrunde – fejl i én parameter kan alene bære en ophævelse.
- 08 Afkasthøjden for naturligt ventilerede stalde er som udgangspunkt 3 m, ikke 6 m.
- 09 Baggrundsbelastningen fastsættes som gennemsnittet af grid-niveauet over de tre år forud for kommunens afgørelse.
- 10 Nudriften fastlægges som den hidtil lovlige OG udnyttede drift; ikke-realiserede dele af tidligere godkendelser må ikke indgå.
- 11 BAT-kravet kræver en konkret og individuel vurdering af, hvad der teknologisk og økonomisk er muligt på det enkelte husdyrbrug – en ren tabelanvendelse er en væsentlig retlig mangel.
- 12 Meddeler kommunen afslag, selv om ansøgeren overholder de udmeldte beskyttelsesniveauer, gælder et skærpet begrundelseskrav efter forvaltningslovens § 24.
- 13 Afslag skal fravælges, hvis generne kan imødegås ved vilkår efter § 27 – vilkårsvejen har forrang for afslag.
- 14 Manglende forudgående høring af en matrikulær nabo er en væsentlig mangel, der medfører ugyldighed, mens en høringsfejl, der repareres inden afgørelsen, er konkret uvæsentlig.
- 15 Miljøkonsekvensrapporten skal omfatte biaktiviteter på samme ejendom – fx råstofindvinding under samme CVR-nummer – og deres kumulative virkninger.
- 16 Staldenes restlevetid regnes fra etableringstidspunktet (typisk 15-20 år), ikke fra en senere renovering, medmindre ændringerne var godkendelsespligtige og kan sidestilles med ny etablering.
- 17 Klagefristen på 4 uger håndhæves restriktivt; selv én dags overskridelse fører som udgangspunkt til afvisning, og ferieafholdelse er ikke en undskyldelig omstændighed.
- 18 Klageberettigelse for omboende vurderes med udgangspunkt i den beregnede lugtkonsekvenszone – ligger ejendommen uden for zonen, foreligger som udgangspunkt ikke en væsentlig interesse.
- 19 Et udkast til miljøgodkendelse sendt i høring er ikke en afgørelse i forvaltningsretlig forstand og kan ikke påklages.
- 20 Habitatvurderingen må ikke indeholde lakuner og skal indeholde fuldstændige, præcise og endelige konklusioner, der fjerner enhver rimelig videnskabelig tvivl.

§ 1 Fra dyreenheder til produktionsareal: stipladsreformen i 2017

Husdyrreguleringen blev gennemgribende omlagt ved **lov nr. 204 af 28. februar 2017** (L 114, 2016-17), der udmøntede dele af Fødevare- og landbrugspakken af 22. december 2015. Loven blev vedtaget med 91 stemmer for (S, DF, V, LA, RV og KF) mod 19 (EL, ALT og SF) og trådte som udgangspunkt i kraft 1. august 2017. Se [L 114 \(2016-17\)](#).

Reformen gjorde fire ting på én gang:

- **Lovens titel** blev ændret fra "lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug" til "Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v."
- **§§ 10-16 blev ophævet** – den hidtidige tilladelses- og godkendelsesramme (§ 10, § 11, § 12 og § 16) forsvandt – og **§§ 16 a og 16 b blev indsat** i stedet.
- **Arealreguleringen blev skilt fra anlægsreguleringen**. Kommunens afgørelse omfatter herefter alene anlæggene, mens udbringningsarealerne reguleres gennem generelle regler i et nyt kapitel 1 a.
- **Produktionsarealet i m² afløste dyreenheder** som produktionsramme.

Af lovforslagets resumé fremgår formålet direkte:

Formålet med lovforslaget er at skabe større fleksibilitet og administrative forenklinger for husdyrproducenterne under hensyntagen til natur og miljø og at sikre kortere sagsbehandlingstider for tilladelser og miljøgodkendelser af husdyrbrug. [...] I lovforslagets model for miljøgodkendelse m.v. af staldanlæg fastlægges produktionsrammen ud fra antal kvadratmeter produktionsareal i stedet for ud fra antal dyr.

Samtidig blev definitionen af husdyrbrug omskrevet, så et husdyrbrug efter § 3, stk. 1, nr. 1, er "husdyranlæg, der til sammen har et produktionsareal på mere end 100 m², gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v. til brug for husdyrhold, som ligger på samme ejendom".

Overgangen har sat varige spor i praksis. Klagenævnet behandler fortsat sager efter de før-2017 gældende regler, når ansøgningen er indgivet før reformen – fx **NMK-132-00835** og **NMK-132-00796**, der begge blev afgjort efter §§ 12 og 55 i den dagældende lov på grund af overgangsbestemmelserne. Og i **20/09136** måtte nævnet vurdere en retlig lovgivgørelse ud fra reglerne på tidspunktet for den ulovlige etablering (den dagældende § 12), selv om selve godkendelsen var meddelt efter [§ 16 a, stk. 1](#).

LOV	Husdyrbrugloven § 3, stk. 1	Husdyrbrugloven § 16a, stk. 1	Husdyrbrugloven § 16b
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljøgodkendelse til husdyrbrug - retlig lovgivgørelse af staldsystem og BAT-krav 15.06.2022 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktion - manglende høring af nabo 18.06.2018 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse for kvægbrug på [adresse1] 05.04.2017		

Godkendelsesgrænserne i § 16 a og afgrænsningen nedad mod § 16 b og hobbydyrhold

Godkendelsespligten er todelt. Efter [§ 16 a, stk. 1](#) må husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end **3.500 kg NH₄N pr. år** ikke etableres uden kommunalbestyrelsens forudgående godkendelse. Uanset denne grænse kræves godkendelse efter [§ 16 a, stk. 2](#), hvis husdyrbruget har flere end 750 stipladser til søer, flere end 2.000

stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller flere end 40.000 stipladser til fjerkræ. Disse tre tærskler er IE-direktivets, og de definerer efter [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2](#), nr. 11, hvad der er et **IE-husdyrbrug**.

Fjerkrædefinitionen blev i 2018 indarbejdet direkte i § 16 a, stk. 2, nr. 3 – "høns, kalkuner, perlehøns, ænder, gæs, vagtler, duer, fasaner, agerhøns og strudsefugle" – netop "for at sikre fuld overensstemmelse med IE-direktivet", som ændringens change_summary udtrykker det.

Alt, der ikke er omfattet af § 16 a, kræver tilladelse efter [§ 16 b, stk. 1](#). Grænsefladerne håndhæves stramt:

Sag	Instrument	Grænseflade
21/13071 (Ringkøbing-Skjern)	§ 16 b	Produktionsareal 3.212 m ² – over 100 m ² , derfor tilladelsespligt
20/13445 (Bornholm)	§ 16 a, stk. 2	Renovering af kostald til slagtesvin gjorde bruget til IE-husdyrbrug
23/09901 (Hjørring)	§ 16 a, stk. 2	Produktionsareal 3.813 m ² , over 2.000 stipladser
24/08221 (Rebild)	Ingen	Teltoverdækning på gyllebeholder hverken § 16 a eller § 16 b

Nedad går grænsen ved 100 m² produktionsareal. Landzonevejledningen forklarer afgrænsningen præcist i afsnittet om [hytter til svin på friland](#):

Når kommunen skal fastslå, om opsætning af hytter til frilandssvin eller andre ikke fast placerede stalde skal behandles efter planloven eller husdyrbrugloven, er det afgørende, om der på ejendommen i forvejen er fast placerede stalde eller lignende med såkaldt "produktionsareal" over grænsen for tilladelse efter husdyrbruglovens § 16 b. Når der er produktionsareal over tilladelsesgrænsen, skal ansøgningen behandles efter husdyrbrugloven. Ellers skal den behandles efter planloven.

I **24/08221** afviste nævnet en klage over Rebild Kommunes vurdering af, at en teltoverdækning, der hævdede en gyllebeholder fra 4 m til 10,26 m, hverken var godkendelses- eller tilladelsespligtig. Ud over fristoverskridelsen lagde nævnet vægt på, at en teltoverdækning ikke forventes at medføre væsentlige lugt-, støv-, lys- eller støjgener – tværtimod reducerer den regnvand i beholderen og dermed behovet for gyllekørsel.

LOV

[Husdyrbrugloven § 16a, stk. 1-2](#)
[Husdyrbrugloven § 16b, stk. 1](#)
[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug på grund af manglende vurdering af samlet miljøpåvirkning fra råstofindvinding	01.07.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over manglende godkendelse af teltoverdækning på gyllebeholder grundet overskredet klagefrist	07.11.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøtilladelse til husdyrbrug - ophævelse og hjemvisning	23.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Klage over sagsbehandlingsfejl i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug afvist som uvæsentlig	04.05.2022

§ 3 Ammoniakbeskyttelsesniveauet: kategori 1-, 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er udmøntet i [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 27-31](#) og bilag 3, punkt A. Systemet er trindelt efter naturens kategori:

Naturkategori	Krav	Hjemmel
Kategori 1 (ammoniakfølsom Natura 2000-natur samt heder og overdrev i Natura 2000)	Totaldeposition maks. 0,2 / 0,4 / 0,7 kg N/ha/år afhængigt af antal husdyrbrug i nærheden	§ 27
Kategori 2 (ammoniakfølsom natur uden for Natura 2000)	Totaldeposition maks. 1,0 kg N/ha/år	§ 28
Kategori 3 (øvrige ammoniakfølsom natur)	Kommunen <i>vurderer</i> , om der skal stilles krav til merdepositionen; kravet kan ikke være under 1,0 kg N/ha/år	§ 30

Den glidende skala for kategori 1-natur beror på kumulation: 0,2 kg N ved flere end ét andet husdyrbrug i nærheden, 0,4 kg N ved ét, og 0,7 kg N hvis der ingen er, jf. [§ 27, stk. 1](#). Hvad der tæller som "i nærheden", er opgjort i afstands- og emissionstrin i stk. 2 – fra husdyrbrug med over 150 kg NH₄N inden for 200 m til over 5.000 kg NH₄N inden for 1.000-2.500 m. I **22/04207** (Kalundborg) var netop dette kumulationsspørgsmål afgørende: der var ikke kumulation med andre brug, hvorfor beskyttelsesniveauet var 0,7 kg N/ha/år – som den beregnede totaldeposition på 1,7 kg N/ha/år klart oversteg.

Det retligt mest interessante er **kategori 3-natur**, hvor bekendtgørelsen kun opstiller et minimumskrav og overlader vurderingen til kommunen. Her har nævnet udviklet en doktrin, der binder skønnet til naturbeskyttelsesloven. Miljøstyrelsens [vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper](#) gengiver kernen fra Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 25. november 2015 (NMK-131-00718 m.fl.):

[R]eglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen om ammoniakbeskyttelsesniveauet for kategori 3-natur måtte efter nævnets opfattelse forstås og administreres i lyset af reglerne i naturbeskyttelseslovens § 3 og § 65, stk. 3, og den hertil knyttede praksis. Det måtte antages, at det ikke har været hensigten med ammoniakbeskyttelsesniveauet for kategori 3-natur at give kommunerne adgang til at godkende ansøgninger efter husdyrbrugloven om projekter, hvis realisering vil medføre ændringer i tilstanden af naturtyper, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Denne doktrin blev anvendt direkte i **21/13071**, hvor nævnet formulerede den operative regel:

Ifølge nævnets praksis vil en overskridelse af den øvre tålegrænse i det konkret fastsatte tålegrænseinterval som udgangspunkt medføre en tilstandsændring og dermed en væsentlig virkning på miljøet.

Sagen angik en hede med et generelt tålegrænseinterval på 10-20 kg N/ha/år. Efter nævnets egne korrektioner af ruhed og afkasthøjde blev den samlede ammoniakpåvirkning beregnet til 24,6 kg N/ha/år (Hede nord), 31 kg N/ha/år (Hede nord II) og 22,4 kg N/ha/år (ammoniakfølsom skov) – en overskridelse på op til 11 kg N/ha/år. Ringkøbing-Skjern Kommunes tilladelse blev ophævet og hjemvist. At kommunen havde vurderet naturkvaliteten som "moderat til ringe", at området manglede naturpleje, og at det ikke var udpeget som særligt værdifuldt i kommuneplanen, kunne ikke bære godkendelsen.

21/14053 skærper kravet et led længere: præcis identifikation af naturtypen er en forudsætning for overhovedet at kunne fastsætte tålegrænsen. Ringkøbing-Skjern Kommune havde fastsat en tålegrænse på ca. 20 kg N/ha/år for en tilgroet mose. Nævnet ophævede, fordi kommunen ikke havde identificeret *hvilken* mosetype der var tale om – højmoser har en tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år, rigkær 15-30 kg N/ha/år. Uden præcis typebestemmelse kunne det ikke vurderes, om den samlede belastning på 18,7 kg N/ha/år ville medføre en uacceptabel tilstandsændring i strid med [naturbeskyttelseslovens § 3](#).

Samme mønster går igen i **20/06875** og **20/06882** (Assens), hvor godkendelsen blev ophævet og hjemvist netop på grund af manglende vurdering af tålegrænsen for ammoniakpåvirkning, og i **25/01825**, hvor en revurdering blev ophævet og hjemvist på grund af fejlagtig beregning af ammoniakdeposition til kategori 2-natur. Se også **18/04872** og **20/02889** om ammoniakpåvirkning af natur ved kvægbrug.

LOV

[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 27, stk. 1-3](#)[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 28](#)[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 30](#)[Naturbeskyttelsesloven § 3](#)[Naturbeskyttelsesloven § 65, stk. 3](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug ophævet og hjemvist på grund af fejlagtig beregning af ammoniakdeposition til kategori 2-natur	23.03.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug i Kalundborg Kommune	16.06.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til kvægbrug på grund af mangelfuld vurdering af ammoniakpåvirkning på mose	31.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøtilladelse til husdyrbrug - ophævelse og hjemvisning	23.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbrug - manglende vurdering af tålegrænse for ammoniakpåvirkning	24.09.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse af kvægbrug - ammoniakpåvirkning af natur	25.08.2020
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til kvægproduktion på [adresse1]	23.08.2020

§ 4 Beregningsgrundlaget som selvstændig ugyldighedsgrund: ruhed, afkasthøjde, baggrundsbelastning og nudrift

Ammoniakdepositionen beregnes efter [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31](#) med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (standardafsætningskurver baseret på OML-DEP-modellen), integreret i ansøgningssystemet husdyrgodkendelse.dk. Emissionen beregnes efter [§ 22](#) ved at gange produktionsarealets størrelse i m² med emissionsfaktoren for den pågældende dyretype og staldsystem, jf. bilag 3, tabel 1.

Praksis viser, at nævnet behandler **hver enkelt beregningsparameter som en selvstændig retlig størrelse** – en fejl i én parameter kan alene bære en ophævelse. **21/13071** er den mest instruktive:

- **Ruhed:** Nævnet fandt, at ruheden for naturpunkterne skulle fastsættes til "blandet natur med middelhøj bevoksning" (mk) i stedet for "lav bevoksning" (bn), fordi størstedelen af hedearealet havde en gennemsnitshøjde på mellem ½ og 2 meter.

Afkasthøjde: Afkasthøjden for de naturligt ventilerede kvægstalde skulle fastsættes til **3 m i stedet for 6 m**, "da dette er udgangspunktet for naturligt ventilerede stalde". Kommunen havde selv erkendt, at de 6 m byggede på tidligere praksis, mens ny viden anbefalede 3 m.

- **Baggrundsbelastning:** Nævnet fastlagde den til 14,9 kg N/ha/år, "beregnet som et gennemsnit af grid-niveauet over de tre forudgående år for kommunens afgørelse, i overensstemmelse med Miljøstyrelsens anbefalinger".

Nævnet foretog derefter sin **egen scenarieberegning** med de korrigerede parametre – en fremgangsmåde der går igen i **20/09136**, hvor scenarieberegningen viste, at den vejledende emissionsgrænseværdi ville være overskredet med 179 kg N/år, hvis det korrekte staldsystem i "Karantænestald" var anvendt.

Tilsvarende krævede **21/14053** ved den fornyede behandling, at kommunen sikrer, "at beregningen af ammoniakdeposition sker til de nærmeste punkter i naturen, og at parametre som ruhed, baggrundsbelastning og afkasthøjde for ventilation er korrekt fastsat", samt at der er overensstemmelse i oplysningerne om staldafsnit, der danner grundlag for beregningen af 8-års-driften.

Nudriften er den anden hyppige fejlkilde. Efter **§ 31, stk. 3** fastlægges nudriften som den hidtil lovlige drift i henhold til bindende krav i meddelte godkendelser, tilladelser og anmeldelser, **der er udnyttet**. Merdepositionen beregnes som forskellen mellem depositionen i ansøgt drift og depositionen i såvel nudrift som 8-års-drift. I **23/09901** havde Hjørring Kommune fejlagtigt inkluderet en stald fra en 2010-godkendelse, der aldrig blev opført. Nævnets anvisning var utvetydig: nudriften skal fastlægges ud fra den *hidtil lovlige og udnyttede* drift, og ikke-realiserede dele af tidligere godkendelser må ikke indgå.

Bekendtgørelsen indeholder dog en dokumentationsventil: efter **§ 31, stk. 5** kan nudriften alligevel fastlægges efter den formelle godkendelse, hvis ansøgeren dokumenterer, at der faktisk har været den dyretype eller det staldsystem med den højere emission – eller at produktionsarealet faktisk har været udnyttet, så der er produceret mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav og andre relevante krav.

LOV	Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 22	Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 31, stk. 1-7
PRAKSIS	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug på grund af manglende vurdering af samlet miljøpåvirkning fra råstofindvinding	01.07.2025
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til kvægbrug på grund af mangelfuld vurdering af ammoniakpåvirkning på mose	31.01.2024
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om miljøtilladelse til husdyrbrug - ophævelse og hjemvisning	23.01.2024
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljøgodkendelse til husdyrbrug - retlig lovgivning af staldsystem og BAT-krav	15.06.2022

§ 5 Lugtgenekriterier, geneafstande og valget mellem OML- og FMK-modellen

Beskyttelsesniveauet for lugt fremgår af **husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §§ 32-34** og bilag 3, punkt B. Der beregnes en nødvendig geneafstand efter **to** modeller samtidig – Miljøstyrelsens Lugtmodel (i odour units, OUE) og FMK-modellen (i lugtenheder, LE) – på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne.

Geneniveauerne i § 32 er trindelt efter omgivelsernes karakter, med henvisning til [husdyrbruglovens § 6, stk. 1](#):

Område	Maks. OUE/m ³	Maks. LE/m ³
Byzone, sommerhusområde m.v. (§ 6, stk. 1, nr. 1)	5	1
Lokalplanlagte bolig-/erhvervsområder i landzone (nr. 2) samt samlet bebyggelse	7	3
Enkelt nabobeboelse uden landbrugspligt	15	10

"Samlet bebyggelse" er legaldefineret i § 32, nr. 2: beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for **200 m ligger flere end 6** sådanne beboelsesbygninger på hver sin ejendom. Efter § 33 må geneafstanden ikke være længere end den vægtede gennemsnitsafstand.

Hertil kommer de absolutte afstandskrav i [husdyrbruglovens § 6](#): etablering, udvidelse og ændring, der medfører forøget forurening, er slet ikke tilladt i byzone eller sommerhusområde, i lokalplanlagte boligområder i landzone, inden for 50 m fra sådanne områder eller inden for **50 m fra en nabobeboelse**. Disse krav er ufravigelige – i **20/09609** ophævede og hjemviste nævnet en godkendelse til udvidelse af et svinebrug i Bornholms Regionskommune netop på grund af manglende overholdelse af afstandskrav. Parallelt hertil forbyder § 7 etablering nærmere end 10 m fra – eller helt eller delvis inden for – ammoniakfølsomme naturtyper.

Modelvalget er et selvstændigt stridspunkt. I **18/04892** (Middelfart) opstod tvist om, hvorvidt ansøgerens specifikke OML-beregninger eller standardmodellernes FMK-beregning skulle lægges til grund. Kommunen gjorde under klagesagen gældende, at FMK-modellen skulle anvendes, da der efter dens opfattelse ikke forelå "meget afvigende ventilationsforhold". Nævnet pålagde ved hjemvisningen kommunen at foretage en konkret vurdering af netop dette spørgsmål.

På tilsynssiden kan lugtgener give anledning til påbud. **18/04975** angik Nyborg Kommunes påbud til et svinebrug om at undersøge muligheder for lugtreduktion, meddelt efter [husdyrbruglovens § 53](#) efter gentagne klager fra omboende. Nævnet ophævede påbuddet – men alene fordi kommunen oplyste, at den ikke længere ønskede at håndhæve det, hvorved sagen var blevet uaktuel. Ved siden heraf kan tilsynsmyndigheden efter [husdyrbruglovens § 42, stk. 3](#) på forhånd tilkendegive et forventet påbud eller forbud over for den ansvarlige for driften. Bestemmelsen blev i 2018 udvidet, så den omfatter både husdyrbrug og de enkelte anlæg. Forarbejderne forklarer hvorfor:

Det er imidlertid ikke alene husdyrbrug, men også husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der kan give anledning til påbud og forbud efter § 42, stk. 1. Bestemmelsens manglende angivelse af anlæg kan give anledning til fortolkningstvivel.

LOV

[Husdyrbrugloven § 6, stk. 1](#)
[Husdyrbrugloven § 7, stk. 1](#)
[Husdyrbrugloven § 42, stk. 3](#)
[Husdyrbrugloven § 53](#)
[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 32](#)
[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 33](#)

PRAKSIS

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af svinebrug - manglende overholdelse af afstandskrav 30.09.2022

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse af påbud om lugtreduktion på svinebrug 10.08.2021

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afslag på miljøgodkendelse til svineproduktion grundet mangelfuld begrundelse 08.11.2019

§ 6 BAT-kravet: kravet om en konkret og individuel vurdering

BAT-kravet har hjemmel i [husdyrbruglovens § 27, stk. 2](#): har husdyrbruget en ammoniakemission på mere end **750 kg NH₃ pr. år**, skal kommunalbestyrelsen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Det er udmøntet i [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26](#) og bilag 3, punkt A, nr. 2, tabel 4 og 5.

Systemet skelner mellem nye og eksisterende staldafsnit. For staldafsnit godkendt eller lovligt etableret **før 1. august 2017** fastlægges BAT-kravet efter tabel 5, hvis der ikke i den gældende godkendelse er fastsat vilkår om den maksimale emission ved BAT. Bekendtgørelsen indeholder en udtrykkelig proportionalitetsventil i [§ 26, stk. 5](#): kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde fravige tabelkravene, "hvis ansøgeren godtgør, at kravet konkret ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift".

20/09136 (Thisted) er ledende for, hvad kommunen skal gøre. Nævnet ophævede godkendelsen og hjemviste med den begrundelse, at

Thisted Kommune ikke har foretaget en konkret og individuel vurdering af, hvad der teknologisk og økonomisk er muligt på husdyrbruget for at overholde BAT-kravet, hvilket er en væsentlig retlig mangel.

Ved den fornyede behandling skulle kommunen både foretage denne vurdering, sikre korrekt beregning af BAT-kravet, overveje en fysisk lovliggørelse af staldsystemet og selvstændigt vurdere øvrige forhold, der kunne forhindre retlig lovliggørelse. Pointen er, at BAT ikke kan afgøres ved et tabelopslag alene – bekendtgørelsens tabeller sætter niveauet, men den konkrete anvendelse kræver en individuel bedømmelse af det pågældende brug.

Samme krav om at *stille* de nødvendige vilkår – ikke blot konstatere manglen – fremgår af **22/08999** og **22/09009** om et ferskvandsdambrug: kommunen havde undladt at fastsætte vilkår om renseforanstaltninger under henvisning til, at der var "metodefrihed for ansøgeren". Nævnet ophævede, fordi kommunen dermed ikke havde sikret, at BAT faktisk blev anvendt. Ræsonnementet er direkte overførbart til husdyrbrug: ønsker driftsherren at anvende en alternativ teknik, skal det dokumenteres, at den er lige så effektiv som BAT-standardkravet.

Emissionsfaktoren for nye stalde skal fastsættes korrekt efter [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt A](#) – et krav, nævnet indskærpede ved hjemvisningen i **21/14053**. Og i **20/09136** slog nævnet fast, at 6 m² produktionsareal, hvor staldsystem og gulvtype ændres, skal indgå i beregningen som "nyt, inklusiv renoveret, staldafsnit".

Effekten af miljøteknologi kan fradrages ved emissionsberegningen, men kun hvis teknologien er optaget på [Miljøstyrelsens teknologiliste](#), jf. [§ 22, stk. 5](#). Er den ikke det, kan effekten kun fradrages, hvis kommunen samtidig fastsætter vilkår efter [§ 45, stk. 1, nr. 3](#) om fremlæggelse af en udtalelse fra Miljøstyrelsen om den forventede reduktionseffekt og dokumentation senest 4 år efter ibrugtagning.

Konkrete BAT-virkemidler prøves løbende: **21/09131** (Herning) angik vilkår om **gylleforsuring og overdækning af gyllebeholdere** og endte med stadfæstelse med ændringer. **19/01334** og **19/04764** (Jammerbugt) blev ligeledes stadfæstet med ændringer, og **22/04608** (Stoholm) angik etablering af et nyt husdyrbrug efter § 16 a, stk. 2.

LOV

[Husdyrbrugloven § 27, stk. 1-2](#)[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 22, stk. 5](#)[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 26, stk. 1-5](#)[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 45, stk. 1](#)

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til etablering af husdyrbrug på [Adresse 1], 7850 Stoholm	14.04.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til kvægbrug på grund af mangelfuld vurdering af ammoniakpåvirkning på mose	31.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse af svinebrug - Vilkår om gylleforsuring og overdækning af gyllebeholdere	14.04.2023
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljøgodkendelse til husdyrbrug - retlig lovgivning af staldsystem og BAT-krav	15.06.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrbrug	07.01.2022

§ 7 Vilkår frem for afslag – og det skærpede begrundelseskrav ved afslag

Efter [husdyrbruglovens § 27, stk. 1](#) skal en godkendelse eller tilladelse indeholde vilkår om husdyrbrugets indretning og drift, herunder om egenkontrol. [Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45](#) opregner de vilkår, enhver afgørelse *i alle tilfælde* skal indeholde – bl.a. produktionsarealets størrelse i m² med angivelse af dyrearter, dyretyper, staldsystemer og teknologi (nr. 1) og anvendelse af ammoniakreducerende virkemidler ved emission over 750 kg NH₃-N (nr. 2). For **IE-husdyrbrug** gælder yderligere syv obligatoriske vilkårstyper (nr. 7-13), herunder om placering med henblik på at begrænse transport, minimering af vandforbrug, grænseværdier og tekniske foranstaltninger, regelmæssig vedligeholdelse og overvågning samt foranstaltninger ved ophør af driften.

Den centrale afgørelse om **valget mellem vilkår og afslag** er **18/04892** (Middelfart). Kommunen havde meddelt afslag på en udvidelse af en slagtesvineproduktion fra 8.835 til 17.036 slagtesvin ca. 400 m fra Båring by – selv om de gængse lugtgenekriterier var overholdt i det tilrettede projekt. Forvaltningen havde to gange indstillet til godkendelse; udvalget og byrådet valgte afslag med den begrundelse, at mange mennesker ville opleve gener, uanset om de tekniske krav var opfyldt.

Nævnet ophævede afslaget og hjemviste:

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en samlet vurdering, at Middelfart Kommunes afgørelse om afslag [...] ikke indeholder en tilstrækkelig begrundelse for det meddelte afslag, herunder en beskrivelse af, hvilke gener, der er indgået i kommunens vurdering.

Hjemvisningen indeholdt tre anvisninger, der tilsammen tegner retstilstanden:

1. Kommunen skal konkret vurdere, om der foreligger "meget afvigende ventilationsforhold", der muliggør OML-beregninger frem for FMK-modellen.
2. Kommunen skal tage stilling til, om lugtreducerende tiltag som **gyllekøling og miljøkryds** kan sikre overholdelse via **vilkår frem for afslag**, jf. [§ 27](#).
3. Der gælder et **skærpet begrundelseskrav**, hvis kommunen ønsker at meddele afslag i en sag, hvor ansøgeren overholder de udmeldte beskyttelsesniveauer.

Begrundelseskravet hviler på [forvaltningslovens § 24, stk. 1](#). Nævnet har anvendt det konsekvent på hele ressortområdet – også i **24/04901**, hvor en afgørelse blev ophævet, fordi begrundelsen ikke redegjorde for den fortolkning af reglerne, der førte til afslaget, og manglen var konkret væsentlig, fordi det ikke kunne udelukkes, at den havde haft betydning for resultatet.

Afslag er dog ikke udelukket. I **22/04794** stadfæstede nævnet Rebild Kommunes afslag på en ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af et husdyrbrug (afgørelsen er efterfølgende indbragt for domstolene, jf. den verserende retssag **BS-36237/2024-ALB**). Og i **23/03716** (Hadsten) samt **22/01066** (Vordingborg) og **18/05110** (Morsø) tegner billedet sig af, at nævnet realitetsprøver de materielle beskyttelsesniveauer, når sagsgrundlaget er i orden.

LOV

Forvaltningsloven § 24, stk. 1

Husdyrbrugloven § 27, stk. 1

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 45

PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til svinebrug på [Adresse 1], 8370 Hadsten	07.04.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbrug	25.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til svinebrug - ophævelse og hjemvisning	10.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøgodkendelse til udvidelse af et husdyrbrug	13.05.2020
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afslag på miljøgodkendelse til svineproduktion grundet mangelfuld begrundelse	08.11.2019

§ 8 Offentlighedsprocedure, nabohøring og væsentlighedsvurderingen

Sagsbehandlingsfejl i høringsfasen er den hyppigste selvstændige ophævelsesgrund ved siden af beregningsfejl. Praksis er skarpt opdelt efter, om fejlen er **konkret væsentlig**.

Væsentlig – ugyldighed. I NMK-132-00835 (Nordfyn) blev udkastet til miljøgodkendelse ikke sendt i forudgående høring hos den **matrikulære nabo**. Nævnet begrænsede sin prøvelse til offentlighedsproceduren efter [lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11, stk. 2](#) og fandt manglen væsentlig med ugyldighed til følge. Kommunen havde efter høringssvarene ændret projektet – en gyllebeholders overdækning gik fra at være et tiltag til at være eksisterende, hvilket fjernede foderoptimering og ændrede gulvtypen i en løbestald – og havde vurderet ændringerne som underordnede for naboerne. Den vurdering holdt ikke.

I NMK-132-00796 (Varde) skulle kommunen have fulgt den **udvidede offentlighedsprocedure**, fordi der var tale om en væsentlig udvidelse af et husdyrbrug, der aldrig tidligere havde været underlagt proceduren. Nævnet vurderede, at også den tidligere miljøgodkendelse fra 2010 burde have været behandlet efter den udvidede procedure, og hjemviste uden at tage stilling til de øvrige klagepunkter.

Uvæsentlig – stadfæstelse. I 20/13445 (Bornholm) forhindrede tekniske problemer med kommunens mailsystem, at omboendes bemærkninger blev medtaget i forslaget til miljøgodkendelsen under den offentlige høring. Nævnet stadfæstede, fordi henvendelsen efterfølgende blev genfremsendt og inddraget i den endelige vurdering, **før afgørelsen blev truffet**. Sagsbehandlingsfejlen var konkret uvæsentlig og havde ikke haft betydning for resultatet.

Skillelinjen er altså, om fejlen er *repareret inden afgørelsen*. Den er i tråd med Folketingets Ombudsmands almindelige linje på området. Ombudsmanden har i sagen [Genoptagelse af husdyrbrug uden tilladelse](#) behandlet spørgsmålet om **kontinuitetsbrud**, hvor Brædstrup Kommune anså et produktionsstop på minimum 2 år og 4 måneder som kontinuitetsbrud, så det fremtidige dyrehold skulle forhånds anmeldes efter de skærpede

afstandskrav – bl.a. fordi "omgivelserne/naboerne har i almindelighed disponeret i tillid til, at virksomhedens drift er ophørt". Kontinuitetsbrud var også et anbringende i **18/07267**.

Ombudsmanden har desuden kritiseret **sagsbehandlingstiden** på området. I sagen [Manglende svar på ansøgning](#) gik der 1 år og ca. 11 måneder fra ansøgningerne om miljøgodkendelse blev indgivet, til færdigbehandling var påregnet; kommunen henviste til utilstrækkelig bemanning og rekrutteringsproblemer i miljøafdelingen. Netop hensynet til kortere sagsbehandlingstider var et af hovedformålene bag 2017-reformen.

LOV	Forvaltningsloven § 19	Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11, stk. 2	
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Klage over sagsbehandlingsfejl i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug afvist som uvæsentlig		04.05.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage på grund af 6 års overskridelse af klagefrist i sag om husdyrbrug		08.04.2019
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktion - manglende høring af nabo		18.06.2018
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse for kvægbrug på [adresse1]		05.04.2017

§ 9 Kumulative virkninger og biaktiviteter på samme ejendom

23/09901 (Hjørring) er den principielle afgørelse om, hvor bredt miljøkonsekvensrapporten skal spænde. Kommunen havde meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af et IE-husdyrbrug til et samlet produktionsareal på 3.813 m² uden at vide, at der på samme ejendom – under samme CVR-nummer – foregik indvinding af sand og grus på op til 200.000 m³ årligt over 10 år, med ca. 80 daglige transporter.

Efter [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4](#) skal en miljøkonsekvensrapport beskrive og vurdere projektets direkte, indirekte og kumulative virkninger, og efter [§ 5](#) skal ansøgeren oplyse om andre aktiviteter på ejendommen, der kræver tilladelse efter anden lovgivning. Ansøgeren havde ikke gjort det. Nævnet formulerede reglen sådan:

Det er Miljø- og Fødevareklagenævnets opfattelse, at hvis der på samme ejendom, som husdyrbruget er beliggende, er godkendt andre aktiviteter, skal miljøvurderingen i forbindelse med en godkendelse efter husdyrbrugloven tage højde for forureningen fra biaktiviteter på ejendommen, ligesom disse aktiviteter skal fremgå af miljøkonsekvensrapporten.

Da rapporten udelukkende fokuserede på husdyrproduktionen, var kravene i **VVM-direktivet** ikke opfyldt – en væsentlig retlig mangel, der førte til ophævelse og hjemvisning. At ansøgerens manglende oplysninger var årsagen, fritog ikke kommunen.

Nævnet gav samtidig anvisninger om **støjvilkår**: der skal fastsættes vilkår i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledning, vilkårene skal dække *al* støj fra virksomhedens bygningsparcel inklusive eventuelle biaktiviteter, og der skal stilles krav om egenkontrol.

Afgørelsen ligger på linje med EU-Domstolens praksis om, at vurderingen skal være fuldstændig. I **C-461/17** (Holohan) fastslog Domstolen om habitatdirektivets artikel 6, stk. 3:

Alle de aspekter af denne plan eller dette projekt, som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke bevaringsmålsætningen for lokaliteten, skal identificeres før godkendelsen heraf under hensyn til den bedste videnskabelige viden på området.

LOV	Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 4	Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 5	
PRAKSIS	EU-Domstolen · Omfanget af miljøvurderinger under habitatdirektivet og VVM-direktivet ved vejprojekter		07.11.2018
	Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug på grund af manglende vurdering af samlet miljøpåvirkning fra råstofindvinding		01.07.2025

§ 10 Revurdering af IE-husdyrbrug og staldenes restlevetid

IE-husdyrbrug skal revurderes regelmæssigt. Revurderingen sker med hjemmel i [husdyrbruglovens § 41](#), jf. [§ 39](#) og [§ 43 a, stk. 1](#), og efter [husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44, stk. 8](#) skal kommunalbestyrelsen sikre overholdelse af totaldepositionskravet.

22/04207 (Kalundborg) er den centrale afgørelse om **restlevetid** – dvs. hvor lang frist husdyrbruget skal have til at efterkomme et påbud om at nedbringe ammoniakemissionen. Klageren gjorde gældende, at en omfattende renovering i 2010-2012 (udskiftning af inventar, gulve, sprinklere) betød, at restlevetiden skulle regnes fra dette tidspunkt, så kravet først skulle opfyldes 15-20 år senere.

Nævnet afviste og henviste udtrykkeligt til Højesterets praksis i **UFR2023.3011**, hvorefter restlevetiden beregnes fra **etableringstidspunktet** (typisk 15-20 år), medmindre ændringerne er godkendelsespligtige og kan sidestilles med ny etablering. Renoveringen udgjorde vedligeholdelse og var ikke godkendelsespligtig, da den ikke ændrede produktionens størrelse eller sammensætning og ikke havde negative miljømæssige konsekvenser. Staldene var etableret i 1992 og 1999; anlægget blev vurderet som typisk og i almindelig god stand uden særlig ekstraordinær kvalitet, hvorfor den normale afskrivningsperiode gjaldt. Restlevetiden var dermed udløbet ved revurderingen i 2022.

Retsfølgen er skarp: er restlevetiden udløbet, skal kravet **normalt opfyldes med det samme**; kun hvis restlevetiden *ikke* er udløbet, fastsættes en frist under hensyn til den. Kalundborg Kommune havde dog fastsat en kort frist (1 år for soproduktion, ½ år for slagtesvin/polte) for at give reel mulighed for implementering eller afvikling – hvilket nævnet accepterede. Nævnet stadfæstede afgørelsen, men bemærkede, at kommunen skulle fastsætte en ny konkret frist, da de oprindelige var knyttet til den tidligere afgørelses dato.

I samme sag var **ruhedsfaktoren** stridspunkt: klageren mente, at oplandet mellem staldene og det nærmeste kategori 1-naturområde skulle klassificeres som "Skov", hvilket ville give en totaldeposition på 1,5 kg N/ha/år. Nævnet fandt derimod, at oplandet bestod af åbent land, dyrkede marker og spredte bygninger, hvorfor ruhedsfaktoren korrekt var sat til "Landbrug" – hvilket gav 1,7 kg N/ha/år og dermed overskred beskyttelsesniveauet på 0,7 kg N/ha/år efter [§ 26, stk. 1, nr. 3](#) i den dagældende bekendtgørelse.

Revurderinger går også den anden vej: i **25/01825** blev en revurdering af en miljøgodkendelse til et svinebrug ophævet og hjemvist på grund af fejlagtig beregning af ammoniakdeposition til kategori 2-natur.

At en oprindeligt mangelfuld tilladelse ikke helbreddes af tidens gang, følger også af EU-Domstolens praksis. I **C-278/21** stillede Domstolen krav om ny miljøvurdering ved fortsat drift af havbrug efter en mangelfuld oprindelig tilladelse, og i **C-254/19** blev det fastslået, at forlængelse af en tilladelse kræver fornyet miljøvurdering under habitatdirektivet.

LOV	Husdyrbrugloven § 39	Husdyrbrugloven § 41	Husdyrbrugloven § 43a, stk. 1
-----	--------------------------------------	--------------------------------------	---

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 44, stk. 8

PRAKSIS	EU-Domstolen · Natura 2000: Krav om ny miljøvurdering ved fortsat drift af havbrug efter mangelfuld oprindelig tilladelse	10.11.2022
	EU-Domstolen · Forlængelse af tilladelse til genforgasningsterminal kræver fornyet miljøvurdering under habitatdirektivet	09.09.2020
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug ophævet og hjemvist på grund af fejlagtig beregning af ammoniakdeposition til kategori 2-natur	23.03.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Stadfæstelse af revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug i Kalundborg Kommune	16.06.2025

§ 11 Klageadgang, klagefrist og opsættende virkning

Kommunalbestyrelsens afgørelser kan efter [husdyrbruglovens § 76, stk. 1](#) påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, medmindre andet fremgår af loven, jf. dog [§ 78](#), der bemyndiger ministeren til at afskære klageadgangen for afgørelser af mindre betydning.

Klagefristen er efter [§ 79, stk. 1](#) **4 uger** fra den dag, afgørelsen er meddelt – men er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen *altid* fra bekendtgørelsen. Udløber fristen på en lørdag eller helligdag, forlænges den til den følgende hverdag, jf. stk. 2.

Nævnets praksis er **udpræget restriktiv**, og formuleringen går igen ordret på tværs af sagerne:

Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis med hensyn til klagefrister er restriktiv... En klage, der er indgivet efter udløbet af klagefristen, vil som udgangspunkt blive afvist, også selvom der er tale om overskridelse med blot en enkelt dag.

Sag	Overskridelse	Anbringende	Udfald
18/05200 (Jammerbugt)	3 dage	Sommerferie	Afvist
21/04498 (Næstved)	2 dage	Ingen undskyldelige forhold	Afvist
24/08221 (Rebild)	6 dage	Partstatus	Afvist
18/07267 (Rebild)	Ca. 6 år	Manglende nabohearing, uegnet medie	Afvist

I **18/05200** afviste nævnet en klage over Jammerbugt Kommunes afslag på miljøgodkendelse til en kvægudvidelse, indgivet 3 dage for sent:

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder efter en konkret vurdering, at der i denne sag ikke foreligger sådanne særlige omstændigheder, der gør, at der kan ses bort fra en overskridelse af klagefristen med 3 dage.

Nævnet lagde vægt på, at 4 uger generelt er tilstrækkeligt, at **sommerferie ikke er en undskyldelig omstændighed**, og at praksis er restriktiv, især når afgørelsen har betydning for andre parter. Samme linje i **21/04498**, hvor en matrikulær nabos klage over en miljøtilladelse til omlægning fra malkekvæg til karantænestald for polte/slagtesvin blev afvist efter 2 dages overskridelse; nævnet kontrollerede endda, at der ikke var registreret driftsmæssige problemer i klageportalen på fristdagen. Og i **18/07267** afviste nævnet en klage indgivet mere end 6 år efter fristen, med vægt på korrekt klagevejledning, korrekt offentliggørelse og hensynet til adressaten, "som har indrettet sig i tillid til afgørelsens endelighed".

Hovedreglen om **opsættende virkning** følger af [§ 80, stk. 1](#): en klage over et påbud eller forbud efter §§ 5 c, 39, 42 eller 54 e eller over en afgørelse efter §§ 50 eller 51 har opsættende virkning, medmindre nævnet bestemmer andet. Har kommunalbestyrelsen besluttet, at påbuddet skal efterkommes straks, jf. § 59, har klagen dog **ikke** opsættende virkning, jf. stk. 2 – men nævnet kan efter stk. 3 alligevel tillægge klagen opsættende virkning. Bemærk, at opsættende virkning knytter sig til **påbuds- og forbudssiden**, ikke til godkendelser og tilladelser efter §§ 16 a og 16 b.

Nævnet **afgør selv sin kompetence**, og afgørelsesbegrebet er en reel barriere. **26-03612** (Rebild) er instruktiv: efter at nævnet ved afgørelse af 6. december 2024 havde ophævet en miljøgodkendelse fra 2021 med virkning ét år senere og hjemvist sagen, påklagede omboende både kommunens **udkast** til ny miljøgodkendelse sendt i høring og kommunens tilkendegivelse om, hvilken tidligere godkendelse der udgjorde bedriftens lovlige nudrift. Nævnet afviste begge dele:

Beslutninger, der træffes som led i forberedelsen og tilrettelæggelsen af en sags behandling – såkaldte procesledende beslutninger – falder uden for afgørelsesbegrebet, fordi de ikke fastsætter, hvad der er eller skal være ret.

Mener klageren, at kommunen har handlet ulovligt i sin tilsynsforpligtelse, skal klagen i stedet rettes til **Ankestyrelsen** efter kommunestyrelsesloven. Samme sontring anvendte nævnet i **25/06234**, hvor en kommunal beslutning om at sætte håndhævelsen af et støjpåbud i bero blev anset for tilsynsvirksomhed og ikke en afgørelse.

Endelig: nævnets afgørelser er endelige i forvaltningen, og retssag skal anlægges inden **6 måneder**, jf. [husdyrbruglovens § 90](#). Den mulighed benyttes – **22/04794** verserer for domstolene som BS-36237/2024-ALB.

LOV	Husdyrbrugloven § 76, stk. 1	Husdyrbrugloven § 78	Husdyrbrugloven § 79, stk. 1-2
	Husdyrbrugloven § 80, stk. 1-3	Husdyrbrugloven § 90	
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Rebild Kommunes håndtering af fornyet miljøgodkendelse af husdyrbrug – udkast i høring var ikke en afgørelse 18.05.2026 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over manglende godkendelse af teltoverdækning på gyllebeholder grundet overskredet klagefrist 07.11.2024 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbrug 25.01.2024 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afvisning af klage over Næstved Kommunes miljøtilladelse til ændring af husdyrbrug grundet overskredet klagefrist 27.04.2021 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage på grund af 6 års overskridelse af klagefrist i sag om husdyrbrug 08.04.2019 Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over afslag på miljøgodkendelse grundet fristoverskridelse 24.09.2018		

§ 12 Klageberettigelse: lugtkonsekvenszonen som målestok

Hvem der kan klage, afgøres ikke frit. Folketingets Ombudsmand har kortlagt nævnets praksis i [FOB 2021-36](#), hvor en lokal miljø- og naturbeskyttelsesforening ikke kunne klage over en miljøgodkendelse til et husdyrbrug. Udtalelsen angår nævnets afgørelse af 26. februar 2021 – sagerne **21/00063**, **21/00066**, **21/00068**, **21/00069** og **21/00072**.

Ombudsmanden beskriver den bærende målestok for **omboendes** klageberettigelse:

Efter nævnets praksis foretages vurderingen af, om der foreligger klageberettigelse, med udgangspunkt i den beregnede lugtkonsekvenszone for husdyrbruget. Hvis klagerens ejendom ligger inden for lugtkonsekvenszonen, antages det således som udgangspunkt, at den pågældende har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Udtalelsen henviser til **MAD 2016.233**, hvor en omboende til et husdyrbrug ikke blev anset for klageberettiget i forhold til en tilladelse til udvidelse af en slagtekalvebesætning, fordi ejendommen lå ca. 225 meter fra husdyrbruget, mens lugtkonsekvenszonen var beregnet til 175 meter – samt til **MAD 2007.876**, **MAD 2016.317** og **MAD 2020.144**.

For **foreninger** gælder, at egentlige grundejer- og beboerforeninger kan være klageberettigede, hvis mindst ét medlem er selvstændigt klageberettiget, fordi vedkommende har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Ombudsmanden trækker linjen tilbage til forarbejderne til miljøbeskyttelseslovens § 100 (lovforslag nr. L 74 af 23. januar 1991), hvor lovgiver bevidst opgav den hidtidige restriktive praksis over for lokale miljøgrupper:

Kriteriet 'individuel, væsentlig interesse' har i forhold til lokale miljøgrupper voldt fortolkningsvanskeligheder om disses klageret i den enkelte sag. Det foreslås derfor at opgive den hidtidige praksis, uanset at ændringen fører til en vis udvidelse af kredsen af klageberettigede. [...] Den foreslåede regel gør udtømmende op med lokale foreningers klageret.

At reglen gør "udtømmende op" er netop pointen i FOB 2021-36: en forening, der ikke opfylder betingelserne, kan ikke klage – men kan optræde som mandatar, hvis der foreligger fuldmagt fra en klageberettiget, jf. forvaltningslovens § 8.

I praksis kan klageberettigelse og fristspørgsmål smelte sammen. I **24/08221** afviste nævnet klagen af **to** grunde: fristen var overskredet, og klagerne havde ikke tilstrækkelig individuel og væsentlig interesse. Nævnet foretog en konkret visuel vurdering: udsynet fra den nærmeste klagers ejendom 137 meter fra gyllebeholderen var begrænset af eksisterende beplantning og to siloer, hvoraf den ene var ca. 9 meter høj, og teltoverdækningen på 10,26 meter ville derfor ikke være markant synlig – heller ikke i vinterhalvåret.

LOV

Forvaltningsloven § 8

Husdyrbrugloven § 76, stk. 1

PRAKSIS

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afvisning af klage over manglende godkendelse af teltoverdækning på gyllebeholder grundet overskredet klagefrist 07.11.2024

Miljø- og Fødevarerklagenævnet · Afvisning af klage over miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af husdyrbrug 26.02.2021

§ 13 EU-retten: IE-direktivet, habitatdirektivet og nitratudirektivet

Husdyrbrugloven er i vidt omfang gennemførelseslovgivning. Fotnoten til lovens titel, som affattet ved 2017-reformen, opregner ikke færre end otte direktiver – herunder **VVM-direktivet** (2011/92/EU som ændret ved 2014/52/EU), **IE-direktivet** (2010/75/EU), **fuglebeskyttelsesdirektivet** (2009/147/EF), **habitatdirektivet** (92/43/EØF), **NEC-direktivet** (2001/81/EF), **miljøansvarsdirektivet** (2004/35/EF), **vandrammedirektivet** (2000/60/EF) og **nitratudirektivet** (91/676/EØF).

IE-direktivet afgør, hvilke husdyrbrug der er IPPC/IE-anlæg. Tærsklerne i § 16 a, stk. 2 er direktivets, og bekendtgørelsens definitioner af **BAT-konklusion** og **BAT-referencedokument (BREF)** i § 2, nr. 9 og 10,

henviser direkte til [artikel 75, stk. 2](#) og [artikel 13](#) i [direktiv 2010/75/EU](#). BAT-begrebet defineres i [artikel 3, nr. 10](#).

Habitatdirektivet er den skarpeste EU-retlige begrænsning. [Artikel 6, stk. 3](#) i [direktiv 92/43/EØF](#) kræver en passende vurdering af planer og projekter, der kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. **C-461/17** (Holohan) fastlægger vurderingens standard:

Vurderingen må ikke indeholde lakuner og skal indeholde fuldstændige, præcise og endelige konstateringer og konklusioner, der kan fjerne enhver rimelig videnskabelig tvivl.

Dommen har tre konsekvenser, der rammer husdyrsager direkte:

1. **Alle** levesteder og arter, for hvilke lokaliteten er beskyttet, skal identificeres – også karakteristiske arter, der ikke er opført for lokaliteten, men er nødvendige for bevaringen af de opførte, og virkninger **uden for** lokalitetens grænser (præmis 37-40).
2. Parametre må kun overlades til bygherren at fastsætte efterfølgende, hvis der ikke består nogen rimelig videnskabelig tvivl om, at deres virkninger ikke skader lokalitetens integritet (præmis 46).
3. Afviser myndigheden en videnskabelig udtalelse, der peger på behov for supplerende oplysninger, skal begrundelsen være **detaljeret og udtrykkelig** (præmis 51).

Punkt 1 og 3 svarer nøje til, hvad Miljø- og Fødevareklagenævnet kræver i **21/14053** (præcis identifikation af mosetyper før tålegrænsen fastsættes) og **18/04892** (skærpet begrundelse ved fravigelse).

C-228/23 (AFAĀA) er relevant for afgrænsningen af intensive husdyrbrug. Domstolen fastslog, at VVM-direktivets tærskelværdier (85.000 slagtekyllinger, 60.000 høner, 3.000 slagtesvin, 900 søer) kan tjene som "ledetråde", men at kvantitative kriterier ikke er tilstrækkelige:

For så vidt som disse kriterier henviser til [...] kvantitative betragtninger, er de imidlertid ikke tilstrækkelige til at kvalificere en bedrift som »jordløst husdyrbrug«, således at der med henblik herpå ligeledes skal tages hensyn til kvalitative kriterier.

C-297/19 angår miljøansvarsdirektivets begreber ved dræning af fuglebeskyttelsesområder og fastslår, at kun forvaltning "i overensstemmelse med god praksis – navnlig god landbrugspraksis" kan betegnes som "sædvanlig", og at undtagelserne skal fortolkes strengt.

Nitratdirektivet (91/676/EØF) er udmøntet på arealsiden. Efter 2017-reformen reguleres udbringningsarealerne gennem generelle regler – bl.a. [gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 6](#), hvorefter flydende husdyrgødning kun må udbringes ved slæbeslange, slæbesko eller nedfældning, og hvorefter ammoniakreducerende teknik er obligatorisk på arealer uden etablerede afgrøder, på græsarealer og på **arealer inden for 20 m fra særligt ammoniakfølsomme naturtyper**. [Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 18](#) forbyder ludning af halm med ammoniak i eller nærmere end **300 m** fra kategori 1- og 2-natur.

LOV

[Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen § 6](#)[Husdyrbrugloven § 16a, stk. 2](#)[Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 2](#)[Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 18](#)

PRAKSIS

EU-Domstolen · Afgrænsning af industrielt husdyrbrug i økologisk produktion: Fortolkning af regler for gødning 04.10.2024

EU-Domstolen · Miljøansvar og beskyttede arter: Fortolkning af 'sædvanlig forvaltning' og 'erhvervsmæssig aktivitet' ved dræning af fuglebeskyttelsesområder 09.07.2020

EU-Domstolen · Omfanget af miljøvurderinger under habitatdirektivet og VVM-direktivet ved vejprojekter	07.11.2018
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til kvægbrug på grund af mangelfuld vurdering af ammoniakpåvirkning på mose	31.01.2024
Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afslag på miljøgodkendelse til svineproduktion grundet mangelfuld begrundelse	08.11.2019

§ 14 Straf, tilsyn og håndhævelse

Strafferammen findes i [husdyrbruglovens § 91](#). Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med **bøde** bl.a. den, der

1. anlægger, påbegynder eller driver husdyrbrug **uden godkendelse eller tilladelse** efter §§ 16 a eller 16 b (nr. 1),
2. **tilsidesætter vilkår** knyttet til en tilladelse, dispensation eller godkendelse (nr. 2),
3. undlader at efterkomme **forbud eller påbud**, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold (nr. 3),
4. afgiver **urigtige eller vildledende oplysninger** i forbindelse med behandlingen af sager efter loven (nr. 12).

Straffen kan stige til **fængsel i indtil 2 år**, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og der ved overtrædelsen enten er voldt skade eller fremkaldt fare for skade på natur, dyr, planter, landskaber eller mennesker, eller er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel – herunder ved besparelser. Samme forhøjede ramme kan efter [§ 92](#) fastsættes i bekendtgørelser udstedt i medfør af loven.

Efter [§ 93](#) kan der pålægges **selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar** efter straffelovens 5. kapitel. Konfiskationsreglen i stk. 2 er skarp: er der ved en overtrædelse opnået en økonomisk fordel, konfiskeres denne efter straffelovens 9. kapitel, **selv om der ikke er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare derfor**. Kan konfiskation ikke ske, skal der tages særskilt hensyn hertil ved udmåling af bøden, herunder en eventuel tillægsbøde.

[Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om miljøsager](#) er den centrale kilde til anklagepraksis. Meddelelsens [pkt. 5.1](#) opstiller retningslinjerne for bødepåstanden:

Det vil således eksempelvis være en skærpende omstændighed, hvis overtrædelsen har medført skade på miljøet, eller der har været fare herfor. Det vil også være en skærpende omstændighed, hvis der er givet indskærpelser eller påbud forud for lovovertrædelsen, hvis der er tale om gentagelsestilfælde, eller hvis der har været fare for omgivelserne. Det samme gælder, hvor det i den konkrete sag kan lægges til grund, at der er opnået eller tilsigtet en økonomisk vinding.

Meddelelsen understreger i [pkt. 5](#), at det er en skærpende omstændighed, at overtrædelsen er begået i forbindelse med udøvelse af erhverv, og at **der ikke sondres mellem overtrædelser begået inden for landbruget og overtrædelser begået inden for industrien**. Formildende kan tælle, at gerningsmanden har genoprettet eller søgt at genoprette skaden, samt personlige og økonomiske forhold og lang tidsforløb.

Bemærk grænsen mod klagesystemet: nævnet har i **24/11761** og **24/08497** fastslået, at **administrative bødeforlæg ikke er afgørelser** i forvaltningsretlig forstand og derfor falder uden for nævnets kompetence:

Ved denne vurdering har Miljø- og Fødevareklagenævnet lagt vægt på, at et bødeforlæg er et tilbud om at få afsluttet en sag om en lovovertrædelse, uden at politiet og domstolene bliver inddraget.

På tilsynssiden gælder pligten til at søge ulovlige forhold bragt til ophør. Miljøstyrelsens ældre [cirkulære til samtlige kommunalbestyrelser m.fl.](#) om landbrugstilsyn indeholder stadig den grundsætning, at "[l]ejlighedsvisse ulovlige udledninger skal altid give anledning til politianmeldelse fra den miljømyndighed, som opdager forholdet". Nærmere om strafansvar for ulovlig drift, manglende vilkårs efterlevelse og gylleforurening: se [miljøesager-strafferet](#).

LOV

[Husdyrbrugloven § 91, stk. 1-2](#)[Husdyrbrugloven § 92](#)[Husdyrbrugloven § 93, stk. 1-2](#)

§ 15 Sammenfatning: hvor sagerne vindes og tabes

Praksis efter husdyrbrugloven tegner et usædvanligt klart billede, fordi Miljø- og Fødevarerklagenævnet næsten altid **begrænser sin prøvelse** til ét retligt spørgsmål efter [lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet § 11](#) og lader resten ligge. Konsekvensen er, at én isoleret fejl kan bære en ophævelse – og at nævnet gentagne gange udtrykkeligt bemærker, at afgørelsen "ikke indebærer en stillingtagen til sagens realitet".

Fire fejltypen bærer stort set alle ophævelser:

- **Beregningsparametrene.** Ruhed, afkasthøjde, baggrundsbelastning, nudrift og 8-års-drift prøves hver for sig og korrigeres om nødvendigt af nævnet selv gennem en scenarieberegning – **21/13071, 21/14053, 23/09901**.
- **Naturtypebestemmelsen.** Tålegrænsen kan ikke fastsættes, før naturtypen er præcist identificeret – **21/14053, 20/06875 og 20/06882, 25/01825**.
- **BAT-vurderingen.** Tabelopslag er ikke nok; der kræves en konkret og individuel vurdering af, hvad der teknologisk og økonomisk er muligt – **20/09136**.
- **Offentlighedsproceduren.** Manglende høring af en matrikulær nabo eller undladt udvidet procedure er væsentlige mangler – **NMK-132-00835, NMK-132-00796** – mens en fejl repareret inden afgørelsen er uvæsentlig – **20/13445**.

Hvor ansøgeren vinder: når kommunen giver afslag uden at have godtgjort, hvorfor vilkår ikke kan afhjælpe generne, og uden at forklare hvilke gener der er afgørende, når beskyttelsesniveauerne ellers er overholdt – **18/04892**. Vilkårsvejen efter [§ 27](#) har forrang for afslag.

Hvor naboen og naturinteresserne vinder: når beregningsgrundlaget er forkert, når tålegrænsen overskrides, og når biaktiviteter på ejendommen er udeladt af miljøkonsekvensrapporten. Danmarks Naturfredningsforening er en tilbagevendende og ofte succesfuld klager – **21/13071, 21/14053**.

Hvor klagen aldrig når frem: ved fristoverskridelse, uanset hvor kort – **18/05200** (3 dage), **21/04498** (2 dage) – ved manglende klageberettigelse målt på lugtkonsekvenszonen, og når det påklagede slet ikke er en afgørelse – **26-03612**.

Regelgrundlaget er stabilt: der er ingen vedtagne, ikke-konsoliderede ændringer af husdyrbrugloven efter lovbekendtgørelsen af 30. august 2025 (A20250106529). Det praktiske omdrejningspunkt forbliver ansøgningssystemet [husdyrgodkendelse.dk](#), hvori emissionsfaktorer, lugtmodeller og afsætningskurver er integreret – men som **21/13071** viser, fritager systemets automatik hverken kommunen eller nævnet for at efterprøve, om de indtastede parametre er rigtige.

For tilgrænsende temaer: miljøvurdering efter VVM-reglerne behandles under [vvm-vurdering](#), landzonetilladelse til nybyggeri på landbrugsejendomme under [landzonetilladelse](#), miljøgodkendelse af industri- og listevirksomheder under [miljøgodkendelse](#), og Natura 2000-udpegninger som selvstændigt klagetema under [naturbeskyttelse](#).

LOV	Husdyrbrugsloven § 27	Lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet § 11	
PRAKSIS	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over Rebild Kommunes håndtering af fornyet miljøgodkendelse af husdyrbrug – udkast i høring var ikke en afgørelse		18.05.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug ophævet og hjemvist på grund af fejlagtig beregning af ammoniakdeposition til kategori 2-natur		23.03.2026
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug på grund af manglende vurdering af samlet miljøpåvirkning fra råstofindvinding		01.07.2025
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse af miljøgodkendelse til kvægbrug på grund af mangelfuld vurdering af ammoniakpåvirkning på mose		31.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøtilladelse til husdyrbrug - ophævelse og hjemvisning		23.01.2024
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljøgodkendelse til husdyrbrug - retlig lovliggørelse af staldsystem og BAT-krav		15.06.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Klage over sagsbehandlingsfejl i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug afvist som uvæsentlig		04.05.2022
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbrug - manglende vurdering af tålegrænse for ammoniakpåvirkning		24.09.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afvisning af klage over Næstved Kommunes miljøtilladelse til ændring af husdyrbrug grundet overskredet klagefrist		27.04.2021
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Ophævelse og hjemvisning af afslag på miljøgodkendelse til svineproduktion grundet mangelfuld begrundelse		08.11.2019
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Afvisning af klage over afslag på miljøgodkendelse grundet fristoverskridelse		24.09.2018
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktion - manglende høring af nabo		18.06.2018
	Miljø- og Fødevareklagenævnet · Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse for kvægbrug på [adresse1]		05.04.2017

REFERENCE Lovgrundlag 6 paragraffer

Husdyrbrugsloven § 16a	Husdyrbrugsloven § 16b
Husdyrbrugsloven § 27 stk. 1-2	Husdyrbrugsloven § 79 stk. 1
Husdyrbrugsloven § 91	Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 27 stk. 1

MATERIALE Citerede afgørelser 33 afgørelser

EU-DOMSTOLEN · EUROPÆISK DOMSTOL 5

04.10.2024	Afgrænsning af industrielt husdyrbrug i økologisk produktion: Fortolkning af regler for gødning	C-228/23
10.11.2022	Natura 2000: Krav om ny miljøvurdering ved fortsat drift af havbrug efter mangelfuld oprindelig tilladelse	C-278/21
09.09.2020	Forlængelse af tilladelse til genforgasningsterminal kræver fornyet miljøvurdering under habitatdirektivet	C-254/19
09.07.2020	Miljøansvar og beskyttede arter: Fortolkning af 'sædvanlig forvaltning' og 'erhvervsmæssig aktivitet' ved dræning af fuglebeskyttelsesområder	C-297/19
07.11.2018	Omfanget af miljøvurderinger under habitatdirektivet og VVM-direktivet ved vejprojekter	C-461/17

MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS

28

18.05.2026	Afvisning af klage over Rebild Kommunes håndtering af fornyet miljøgodkendelse af husdyrbrug – udkast i høring var ikke en afgørelse	26-03612
23.03.2026	Revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug ophævet og hjemvist på grund af fejlagtig beregning af ammoniakdeposition til kategori 2-natur	25/01825
01.07.2025	Ophævelse af miljøgodkendelse til husdyrbrug på grund af manglende vurdering af samlet miljøpåvirkning fra råstofindvinding	23/09901
16.06.2025	Stadfæstelse af revurdering af miljøgodkendelse til svinebrug i Kalundborg Kommune	22/04207
14.04.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til etablering af husdyrbrug på [Adresse 1], 7850 Stoholm	22/04608
07.04.2025	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til svinebrug på [Adresse 1], 8370 Hadsten	23/03716
07.11.2024	Afvisning af klage over manglende godkendelse af teltoverdækning på gyllebeholder grundet overskredet klagefrist	24/08221
31.01.2024	Ophævelse af miljøgodkendelse til kvægbrug på grund af mangelfuld vurdering af ammoniakpåvirkning på mose	21/14053
25.01.2024	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afslag på miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbrug	22/04794
23.01.2024	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøtilladelse til husdyrbrug - ophævelse og hjemvisning	21/13071
10.01.2024	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til svinebrug - ophævelse og hjemvisning	22/01066
14.04.2023	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse af svinebrug - Vilkår om gylleforsuring og overdækning af gyllebeholdere	21/09131
30.09.2022	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af svinebrug - manglende overholdelse af afstandskrav	20/09609
15.06.2022	Miljøgodkendelse til husdyrbrug - retlig lovliggørelse af staldsystem og BAT-krav	20/09136

04.05.2022	Klage over sagsbehandlingsfejl i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug afvist som uvæsentlig	20/13445
07.01.2022	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til husdyrbrug	19/01334 og 19/04764
24.09.2021	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbrug - manglende vurdering af tålegrænse for ammoniakpåvirkning	20/06875 og 20/06882
10.08.2021	Ophævelse af påbud om lugtreduktion på svinebrug	18/04975
27.04.2021	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om afvisning af klage over Næstved Kommunes miljøtilladelse til ændring af husdyrbrug grundet overskredet klagefrist	21/04498
26.02.2021	Afvisning af klage over miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af husdyrbrug	21/00063, 21/00066, 21/00068, 21/00069, 21/00072
25.08.2020	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse af kvægbrug - ammoniakpåvirkning af natur	18/04872
23.08.2020	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til kvægproduktion på [adresse1]	20/02889
13.05.2020	Ophævelse og hjemvisning i sag om miljøgodkendelse til udvidelse af et husdyrbrug	18/05110
08.11.2019	Ophævelse og hjemvisning af afslag på miljøgodkendelse til svineproduktion grundet mangelfuld begrundelse	18/04892 (tidligere sagsnr.: NMK-132-00866)
08.04.2019	Afvisning af klage på grund af 6 års overskridelse af klagefrist i sag om husdyrbrug	18/07267
24.09.2018	Afvisning af klage over afslag på miljøgodkendelse grundet fristoverskridelse	18/05200 (- NMK-132-00883)
18.06.2018	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om miljøgodkendelse til udvidelse af svineproduktion - manglende høring af nabo	NMK-132-00835
05.04.2017	Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse for kvægbrug på [adresse1]	NMK-132-00796